

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ,
ОНКОЛОГІЇ І РАДІОБІОЛОГІЇ ім. Р.Є.КАВЕЦЬКОГО**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Інституту
експериментальної патології,
онкології і радіобіології
ім. Р.Є. Кавецького НАН України
протокол № 11 від 10.09.2025р.
Голова Вченої ради
академік НАН України

В.Ф. Чехун

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту
експериментальної патології,
онкології і радіобіології
ім. Р.Є. Кавецького НАН України
доктор біологічних наук, професор

Л.Г. Бучинська

«10» вересня 2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ТА
УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
В ІНСТИТУТІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ,
ОНКОЛОГІЇ І РАДІОБІОЛОГІЇ ім. Р.Є. КАВЕЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

Київ-2025

1. Загальні положення

1.1. Положення «Про розроблення, затвердження, моніторинг та удосконалення освітніх програм в Інституті експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького Національної академії наук України» (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти та Статуту Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького Національної академії наук України (далі – Інститут).

1.2. Положення визначає процедури розроблення, затвердження, оновлення та удосконалення освітньо-наукових програм.

1.3. Положення створено з метою упорядкування, уніфікації та прозорості проведення визначених процедур за освітніми програмами Інституту згідно з системою внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Інституті.

1.4. Вимоги до ОНП визначаються Законом України «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету міністрів України № 261 (із змінами та доповненнями), Стандартом вищої освіти (за наявності), рекомендаціями Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти:

- обсяг кредитів ЄКТС необхідний для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії;
- перелік компетентностей здобувача;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії;
- форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії;
- вимоги професійних стандартів (за наявності);

1.5. Мовою викладання та оцінювання за освітніми програмами є державна мова. При цьому допускається, що одна або декілька дисциплін можуть викладатися іноземною мовою.

1.6. Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової або перегляду існуючої ОНП. Кожна ОНП має гаранта освітньої програми.

1.2. Терміни та визначення:

Акредитація освітньої програми – оцінювання якості освітньої програми та освітньої діяльності Інституту за цією програмою на предмет

відповідності стандарту вищої освіти (за наявності); спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньої програми.

Гарант освітньої програми – науковий працівник Інституту, призначений для організації та координації діяльності щодо реалізації впровадження, моніторингу та перегляду ОНП, а також для забезпечення і контролю якості підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівня вищої освіти.

Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Компетентність інтегральна – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності.

Компетентності (загальні) – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача вищої освіти в певних галузях та для його особистісного розвитку.

Компетентності (спеціальні/фахові) – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної діяльності за певною спеціальністю.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Освітньо-наукова програма (ОНП) – система освітніх компонентів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії.

Опис освітньої програми – документ, що містить: перелік освітніх компонентів, їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання і компетентності, якими повинен оволодіти здобувач ВО.

Проектна група ОНП – група наукових працівників, що залучені до науково-освітнього процесу та є відповідальними за розробку ОНП третього рівня вищої освіти за відповідною спеціальністю. Також до проектної групи можуть входити, представники потенційних роботодавців та інші стейкхолдери.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення навчання за освітньою програмою або окремими освітніми компонентами.

2. Структура та зміст ОНП

2.1. Структура ОНП. Кожна розроблена ОНП визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, структурно-логічну схему, форми атестації здобувачів вищої освіти та містить матриці відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання освітнім компонентам ОНП, навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін, форми поточного та підсумкового контролю, документи і матеріали, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу.

2.2. Зміст ОНП.

2.2.1. На титульній сторінці міститься інформація про назву ОНП, рівень вищої освіти та галузь знань, на другій сторінці розміщується інформація про затвердження ОНП та склад робочої (проектної) групи.

2.2.2. ОНП розробляється робочою (проектною) групою, керівником якої є гарант ОНП. До складу робочої (проектної) групи входять провідні фахівці Інституту з відповідної спеціальності, представник потенційних роботодавців.

2.2.3. Профіль ОНП визначає її характерні риси, місце в освітньому просторі, співвідношення з тематикою наукових досліджень. Профіль освітньої програми складається з таких елементів: загальна інформація (повна назва установи, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації, назва програми, обсяг ОНП та кваліфікація в дипломі, цикл/рівень національної та європейської рамок кваліфікації, мова викладання), мета ОНП, характеристика ОНП (галузь знань та спеціальність), особливості ОНП, викладання та оцінювання, програмні компетентності (інтегральні, загальні та фахові), програмні результати навчання, ресурсне забезпечення ОНП (кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне).

2.2.4. Перелік компонентів ОНП та послідовність їх вивчення (обов'язкові компоненти, компоненти за вибором здобувача, для кожного компонента зазначається код, назва, кількість кредитів ЄКТС, форма підсумкового контролю).

2.2.5. Структурно-логічна схема, де вказано розподіл компонентів ОНП між роками навчання у графічному вигляді.

2.2.6. Опис форм атестації здобувачів із зазначенням документів, що отримує випускник в результаті успішного виконання ОНП.

2.2.7. Матриця що визначає взаємозв'язок програмних компетентностей та програмних результатів навчання освітнім компонентам ОНП.

3. Порядок розроблення, затвердження та запровадження ОНП

3.1. Для розробки ОНП створюється робоча (проектна) група, яку очолює гарант ОНП. Склад робочої (проектної) групи має відповідати Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні.

3.2. Процес проектування нової ОП передбачає етапи аналізу та синтезу. *Етап аналізу* включає: вивчення потреб ринку праці, визначення стану ресурсного (матеріального, кадрового, інформаційного) забезпечення Інституту, визначення проектної групи та її керівника, визначення цілей ОП. *Етап синтезу* передбачає: визначення переліку освітніх компонентів, побудову структурно-логічної схеми, встановлення відповідності освітніх компонентів компетентностям та результатам навчання, які визначені ОП.

3.3. Запровадження ОНП в Інституті здійснюється для задоволення потреб держави і суспільства у висококваліфікованих фахівцях, виконання замовлення ринку праці, забезпечення професійної успішності випускників аспірантури, зростання ролі Інституту у наданні освітніх послуг на міжнародному рівні (у тому числі шляхом розширення участі у міжнародних програмах академічної мобільності).

3.4. Ініціаторами запровадження нової ОНП можуть бути наукові підрозділи Інституту. Ініціатори за рішенням Вченої ради Інституту (далі – ВРІ) з відповідної спеціальності утворюють проектну групу, яка готує обґрунтування доцільності запровадження нової ОНП та подає його на розгляд ВР Інституту для перевірки на відповідність умовам запровадження нової ОНП.

3.5. Проект ОНП проходить процедуру громадського обговорення шляхом розміщення проекту ОНП на сайті Інституту. Проектна група із врахуванням пропозицій усіх стейкхолдерів доопрацьовує проект опису ОНП та подає на розгляд ВРІ.

3.5. ВРІ надає проектній групі рекомендації щодо запровадження ОНП або обґрунтовану відмову в її запровадженні. У разі відмови у запровадженні ОНП проектна група може доопрацювати ОНП та подати його на розгляд ВРІ повторно.

3.6. Оновлена та удосконалена програма підготовки докторів філософії в новій редакції обговорюється, затверджується на засіданні Вченої ради Інституту та вводиться в дію наказом директора установи.

3.7. Гарант освітньої програми може бути керівником лише однієї ОНП.

3.8. Дострокове припинення дії ОНП, призначення нового гаранта ОНП або членів проектної групи здійснюється на підставі наказу директора Інституту.

4. Моніторинг та удосконалення ОНП

4.1. Моніторинг ОНП проводить гарант ОНП та проектна група за відповідною спеціальністю не рідше одного разу на 3 роки.

4.2. Моніторинг ОНП спрямований на визначення відповідності результатів навчання за ОНП меті програми, а також потребам здобувачів ступеня доктора філософії та інших зацікавлених сторін (стейкхолдерів), орієнтований на результати навчання та наукові здобутки здобувачів.

4.3. Моніторинг ОНП передбачає: оцінювання відповідності ОНП стандарту вищої освіти, останнім тенденціям та досягненням в предметній галузі (біологія/охорона здоров'я), новим трендам розвитку суспільства та стратегії розвитку Інституту; врахування потреб здобувачів та всіх стейкхолдерів; оцінювання спроможності здобувачів у повному обсязі виконати ОНП та досягти всіх програмних результатів навчання та компетентностей.

4.4. Суб'єкти моніторингу та відповідальність

4.4.1. Гарант ОНП «Онкологія»

- координує всі процедури моніторингу;
- формує щорічний звіт якості ОНП;
- відповідає за врахування рекомендацій НАЗЯВО;
- організовує взаємодію з клінічними базами та партнерами.

4.4.2. Проектна (робоча) група ОНП

- аналізує освітні та наукові результати;
- готує зміни до навчального плану;
- адаптує програму до нових досягнень у онкології (імунна терапія, геноміка, таргетна терапія).

4.4.3. Наукові підрозділи ІЕПОР (відділи/лабораторії)

- оцінюють якість виконання дисертаційних досліджень;
- забезпечують наукове керівництво;
- аналізують публікаційну активність здобувачів.

4.4.4. Відділ аспірантури (наукова частина)

- організовує анкетування;
- здійснює внутрішній аудит;
- контролює виконання рекомендацій НАЗЯВО.

4.4.5. Вчена рада ІЕПОР

- затверджує зміни до ОНП;
- здійснює стратегічний контроль.

4.4.6. Рада роботодавців

- проводить оцінку практичної релевантності ОНП;
- надає рекомендації щодо компетентностей (клінічних, лабораторних, дослідницьких).

4.4.7. Рада випускників

- проводить аналіз кар'єрних траєкторій (наука, медицина, індустрія);
- проводить оцінку практичної цінності програми.

4.4.8. Рада молодих вчених ІЕПОР

- дає оцінку наукової складової;
- дає пропозиції щодо міжнародної інтеграції (гранти, стажування).

4.4.9. Здобувачі PhD, функції:

- участь у внутрішніх опитуваннях;

- представництво у робочій групі;
- зворотний зв'язок щодо якості керівництва і курсів.

4.5. Моніторинг ОНП здійснюється з використанням таких методів: усного та письмового опитування здобувачів, наукових працівників Інституту, які залучені до науково-педагогічного процесу, та потенційних роботодавців щодо змін змісту дисциплін, які викладаються, а також включення до навчального плану нових дисциплін; аналізу результатів оцінювання навчальних та наукових досягнень здобувачів; аналізу впровадження результатів у практику (клінічну/лабораторну); порівняння ОНП з аналогічними програмами провідних вітчизняних та закордонних закладів вищої освіти.

4.6. Періодичність заходів моніторингу:

Анкетування здобувачів – кожен семестр (відділ аспірантури)

Анкетування випускників – 1 раз на рік (рада випускників, відділ аспірантури)

Анкетування роботодавців – 1 раз на рік (гарант, рада роботодавців)

Засідання ради роботодавців – 1–2 рази на рік (гарант)

Засідання ради випускників – 1 раз на рік (рада випускників, відділ аспірантури)

Засідання ради молодих вчених – 1 раз на рік (РМВ)

Перегляд робочих програм дисциплін – щороку

Оновлення силабусів – щороку перед початком навчального року (НПП)

Перегляд навчального плану – раз на 2-3 роки або за потреби (робоча/проектна група)

Повний перегляд ОНП – не рідше одного разу на 3 роки або перед акредитацією (гарант, Вчена рада)

Моніторинг публікаційної активності – щороку (наукові керівники)

Контроль виконання індивідуальних планів – щороку (наукові керівники)

Внутрішній аудит ОНП – раз на рік (відділ аспірантури (наукова частина))

5. Порядок перегляду та оновлення ОНП

5.1. Підставами для внесення змін чи оновлення ОНП є: результати акредитації НАЗЯВО; запити роботодавців; низькі показники публікацій або захистів; результати анкетувань.

5.2. Ініціаторами змін можуть бути: гарант; здобувачі; роботодавці; результати акредитації або аудиту.

5.3. Процедура включає:

1. Збір та аналіз даних.
2. Обговорення з проектною групою.
3. Консультації зі стейкхолдерами.
4. Підготовка змін.
5. Затвердження Вченою радою.
6. Оприлюднення.

6. Документування та публічність

6.1. Результати моніторингу оформлюються у вигляді звітів, протоколів засідань.

6.2. Звіти зберігаються у внутрішній системі якості. Ключова інформація оприлюднюється на сайті ЗВО.

6.3. Відомості про ОНП розміщуються на сайті Інституту в рубриці «Освітня діяльність» за наступними посиланнями:

https://www.iepor.site/?page_id=350 (спеціальність 222 «Медицина»)

https://www.iepor.site/?page_id=347 (спеціальність 091 «Біологія»).

6.4. Відповідальним за формування ОНП є керівник проєктної групи (гарант ОНП), а за зберігання оригіналу опису ОНП – Наукова частина Інституту.

6.5. Інформація щодо затверджених освітніх програм вносяться до переліку до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) відповідальним за роботу з ЄДЕБО.

6.6. Новостворена або оновлена ОНП вводиться в дію наказом директора інституту з наступного нового навчального року після затвердження ВРІ.

6.7. Відповідно до ОНП розробляється навчальний план на відповідний навчальний рік, який затверджується ВРІ разом із ОНП (або у рамках підготовки до нового навчального року).

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення переглядається кожні 3 роки або за потреби та затверджується Вченою радою Інституту.

7.2. Всі учасники освітнього процесу зобов'язані сприяти реалізації цього Положення.